

Základní škola a Mateřská škola Dubné

Dubné 35, 373 84 Dubné

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika a funkce školní družiny
3. Charakteristika ŠVP pro školní družinu
4. Výchovně vzdělávací systém vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí
5. Vzdělávací obsah školní družiny
6. Časový plán
7. Bezpečnost a ochrana zdraví
8. Hodnocení

1. Identifikační údaje

Školní družina je součástí příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola Dubné.

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro školní družinu

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Dubné
373 84 Dubné 35

Ředitel školy: PhDr. Václav Meškan, Ph.D.

Sídlo školní družiny: Dubné 35, 373 84 Dubné

Zřizovatel: Obec Dubné
Dubné 60
373 84 Dubné

Školní vzdělávací program vydán 1. 9. 2016.

2. Charakteristika školní družiny

Základní škola a Mateřská škola Dubné se nachází v obci Dubné, 10 km od Českých Budějovic. Součástí školy je školní družina, školní jídelna, výdejna jídla a mateřská škola. Základní škola je plně organizovaná, má 9 ročníků. Většina žáků denně dojíždí z okolních vesnic (Čakov, Holubovská Bašta, Jankov, Holašovice, Záboří, Křenovice, Jaronice, Žabovřesky, Třebín, Lipí, Kaliště u Lipí, Habří, Kvítkovice, Branišov, Hradce, Závraty).

Provoz školní družiny musí být uzpůsoben autobusové dopravě dojíždějících žáků.

Denní řád ve ŠD je pravidelný, ale flexibilní. Organizací jednotlivých činností umožňuje okamžitě se přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci. Provoz ŠD při ZŠ a MŠ Dubné je specifický tím, že je závislý na odjezdech autobusů v odpoledních hodinách. Tomu je přizpůsoben oběd, výchovně vzdělávací obsah, vycházky, pobyt v přírodě i všechny ostatní akce probíhající ve školní družině. Ráno je pro žáky školní družiny od 6:30 do 7:05 zajištěn v budově školy nad školní jídelnou pedagogický dohled. V této době neprobíhá řízená výchovně-vzdělávací činnost.

Po skončení výuky provoz pokračuje od 11:00 do 16:30 hodin. V této době probíhají jednotlivé části výchovně vzdělávacího obsahu.

Pravidla provozu jsou stanoveny ve školním řádu ŠD, který je závazný pro všechny účastníky vzdělávání (žáky, pedagogy i rodiče), je k nahlédnutí na dostupných místech v budově základní školy, ve školní družině a na webu školy.

Funkce

- důležitý výchovný partner rodiny a školy,
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,
- pomáhá dětem překonávat jejich handicapy,
- má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů,
- rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence,
- navazuje na ŠVP základní školy a mateřské školy.

Materiální podmínky

Pro potřeby školní družiny nejsou v současné době z kapacitních důvodů vyčleněny samostatné prostory. Všechna čtyři oddělení jsou začleněna do učeben, kde probíhá dopolední vyučování. Mají zde vlastní vybavení – drobné hračky, společenské hry, materiál pro výtvarnou a pracovní činnost. K dispozici je plně vybavená počítačová učebna s přístupem na internet, dále je každá učebna vybavena interaktivní tabulí. Ve všech učebnách mají žáci k dispozici hračky a výtvarný materiál. Finanční zajištění ŠD je dostatečné v rámci možností školy. Materiální vybavení je průběžně obnovováno a doplňováno.

Na školním pozemku jsou pro potřeby školní družiny umístěny bezpečné herní prvky, areál je zabezpečen.

Personální podmínky

Pedagogickou činnost zajišťuje v každém oddělení školní družiny kvalifikovaná vychovatelka, která je iniciátorem a průvodcem žáků při činnostech, motivuje, přímo nebo nepřímo řídí a hodnotí činnost žáků. Úkolem vychovatelek je probouzet v žácích aktivní zájem o okolí, sociální kontakty a komunikaci, podněcovat a rozvíjet jejich přirozenou zvědavost a chuť objevovat, posilovat zdravé sebevědomí žáků. Během celého pedagogického působení vychovatelky rozvíjejí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj dítěte a budoucí život.

Práce s dětmi nadanými a se speciálními vzdělávacími potřebami

Mimořádně nadaným dětem zadáváme specifické úkoly, zapojujeme se do samostatných prací.

Jejich nadání je využíváno vhodným zapojením při činnostech.

- Dětem s handicapem a problémovým dětem věnujeme zvláštní pozornost.
- Každému dítěti vytváříme takové podmínky, aby se cítilo svobodně, dobře a všestranně se mohlo rozvíjet.
- Důsledně dbáme na vhodné psychohygienické podmínky pro činnost.
- Respektujeme právo dítěte na neúčast nabízené činnosti, právo být pouze pozorovatelem.
- Zároveň vybíráme takové formy a metody práce, které dítě může zvládnout, spolupracuje s rodiči.
- Posilujeme zdravé sebevědomí dětí, pozitivně hodnotíme každé dítě, které pracuje na úrovni svého osobního maxima.
- Povzbuzujeme děti neprůbojně.
- Snažíme se, aby všechny děti zažily pocit úspěchu.
- Děti se špatnou výslovností mohou přímo v základní škole navštěvovat logopedický kroužek.

3. Charakteristika ŠVP pro školní družinu

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu a své místo ve zdravé sociální skupině.

Cíl:

Připravit jedince pro život ve společnosti. Prostřednictvím zájmových aktivit vybavit děti žádoucími kompetencemi aby obstály ve svém budoucím životě.

Školní družina je místem:

- zájmového vyžití dětí,
- pro regeneraci sil dětí po vyučování,
- pro rozvíjení tvořivosti,
- pro posilování správného sebepojetí,
- pro rozvoj sociálních kompetencí a kooperace v rámci sociální skupiny.

Nabízíme:

- inspirující a nestresující prostředí,
- vybavené prostory s možností kreativního uzpůsobení,
- využití tělocvičny, kuchyňky, knihovny, interaktivní techniky,
- krásné přírodní prostředí – hřiště, nedaleký les.

4. Výchovně vzdělávací systém vedoucí k rozvoji klíčových kompetencí

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vycházejí z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her).

Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti, pestrosti a přitažlivosti.

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti

- výchova ke zdravému životnímu stylu,
- posilování komunikačních dovedností,
- odpovědnost za své chování,
- ovládání negativních citových reakcí,
- poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině,
- utváření životních postojů,
- nacházení nových vazeb a vztahů mezi již získanými poznatky z vyučování.

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu,
- výchova k odpovědnosti za své zdraví,
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim,
- dodržování osobní hygieny,
- posilování tělesné zdatnosti,
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby.

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu,
- rozvíjení slovní zásoby,
- schopnost vyjádřit se,
- schopnost naslouchat, dodržování pravidel rozhovoru,
- uplatnění se v kolektivu,
- kulturní život.

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací,
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů,
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality,
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování.

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem řešení životních situací,
- vyrovnání se s nedostatky a neúspěchy.

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- příležitost zažít úspěch - zvyšování sebevědomí,
- posilování pozitivního myšlení,
- objektivní hodnocení činnosti každého člena,
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot,
- vytváření základů právního vědomí,
- úcta, porozumění, tolerance,
- schopnost a ochota pomoci,
- vytvoření vlastního sebepojetí,
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům,
- prevence sociálně patologických jevů: drogy, delikvence, virtuální drogy, šikana,
- podobnost a odlišnost lidí,
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání.

Kompetence

Výchovně vzdělávací obsah představuje společné postupy vychovatelek, kterými vedou žáky k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí u dětí.

Kompetence učit se znát a poznávat

Vedeme žáky k získávání vědomostí a poznatků, společně je analyzujeme, dáváme do souvislostí. Snažíme se uplatňovat individuální přístup. Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a vedeme je k samostatnému organizování her a individuálních odpočinkových činností.

Kompetence učit se „jak na to“

Ve ŠD vedeme žáky k získávání dovedností, podněcujeme u nich tvořivost a umožňujeme jim rozvíjet fantazii, smysl pro krásu. Upevňujeme návyky potřebné v dalším životě. Podporujeme přátelské vztahy mezi dětmi, učíme je vzájemně komunikovat, a to nejen mezi sebou, ale i mezi dospělými.

Kompetence učit se žít společně

Propagujeme myšlenku „všichni jsou si rovni“, osvojujeme u žáků pravidla společenského chování, vhodnou formou rozvíjíme skupinovou práci, učíme je respektovat práci druhých, snažíme se vstřípit dětem ohleduplnost, laskavost a snahu pomáhat slabším.

Kompetence učit se být

Rozvíjíme u dětí žáků kvality, budujeme správný hodnotový systém, pěstujeme zdravý životní styl, klademe důraz na environmentální výchovu a podporujeme zdraví.

5. Vzdělávací obsah školní družiny:

Člověk a jeho svět

- Místo, kde žijeme:
 - vztah ke své škole, státu, obci
 - vycházky, výlety, poznatky z cest
- Lidé kolem nás:
 - příbuzenské vztahy v rodině
 - vztahy v kolektivu
 - pravidla soužití
 - chování lidí a pravidla slušného chování
 - principy demokracie
 - základní lidská práva a práva dítěte
- Lidé a čas:
 - pověsti a báje z místního regionu
 - tradice, zvyky, odlišnost způsobů života
 - návštěva kulturních institucí – muzeum
 - orientace v čase

Člověk a příroda

- rozmanitost živé a neživé přírody
- ochrana přírody – praktické poznávání přírody
- proměny přírody, roční období
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- likvidace odpadů – třídění odpadů
- využití přírodního prostředí v okolí školy

Člověk a svět práce

- využití tradičních i netradičních materiálů
- rozvoj elementárních dovedností
- poznávání řemesel a tradičního venkovského života

Tělesná výchova, hudební výchova a výtvarná výchova

- aktivity zařazovány průběžně,
- důraz především na spontánní projev žáků a rozvoj kreativity,
- rozvoj estetického cítění,
- u sportovních důraz na relaxační funkci sportu,
- prostor pro vlastní řízení činnosti.

6. Časový plán

Výchovně vzdělávací obsah je rozdělen do tematických bloků a časově je rozvržen v týdenní skladbě zaměstnání.

7. Bezpečnost a ochrana zdraví

Školní řád ŠD určuje bližší podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, pravidla chování žáků a zacházení se školním majetkem. Pedagogičtí pracovníci jsou průběžně proškolení. Někteří pracovníci absolvovali kurz první pomoci a získali osvědčení zdravotníka zotavovacích akcí. Děti jsou seznamovány na začátku školního roku se školním řádem a pravidelně s bezpečností při práci a při pobytu venku.

8. Hodnocení

Hodnocení je běžná činnost, kterou průběžně vykonává pedagog. Cílem je poskytnout dítěti zpětnou vazbu, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.

Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má dítě postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Důležité je zaměřit se na individuální pokrok každého dítěte.

Způsoby hodnocení:

- slovní,
- obrázkem,
- klasifikace,
- kombinace způsobů.

A účelem sledování pokroku každého žáka zakládá vychovatelka portfolio jeho prací a dalších výstupů z činnosti ŠD.